

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 29 ต.ค. 2552	ปีที่ 18	ฉบับที่ 6466	หน้า 5
------------------------------------	------------------------	-------------	-----------------	-----------

ซอยเรียง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๑๑

ถนนท่าแพ..อดีตย่าน การค้าของเชียงใหม่

เชียงใหม่

ใหม่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งการค้าที่สำคัญของภาคเหนือ นอกเหนือจากถนนช้างคลานแหล่งค้าขายขนาดใหญ่ใจกลางเมืองแล้ว หากย้อนไปในอดีตเมื่อราว 50 - 60 ปีก่อน ถนนท่าแพนับว่าเป็นถนนสายการค้าที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของเชียงใหม่ ตลอดสองข้างทางจะร้านค้าของชาวจีนตั้งเรียงราย จนกระทั่งปัจจุบันร้านค้าเหล่านั้นก็ยังคงเปิดดำเนินการอยู่

ในสมัยก่อนร้านค้าสองฟากถนนท่าแพตั้งแต่บริเวณสี่แยกอุปกุดเรือไปจนถึงบริเวณวัดแสนฝาง ส่วนมากจะเป็นร้านค้าของพ่อค้าชาวพม่าและชาวดองสุ เวลานั้นพ่อค้าชาวจีนยังมีน้อยส่วนคนไทยหรือคนพื้นเมืองแทบไม่มีเลย พ่อค้าชาวพม่าและดองสุเหล่านี้ มักจะนิยมเดินทางค้าขายไปมาระหว่างเมืองเชียงใหม่กับเมืองมะละแหม่งของพม่า โดยใช้ช้างหรือวัวต่าง ม้าต่างบรรทุกสินค้าผ่านเข้าออกที่ด่านอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นำสินค้าจากเชียงใหม่ไปแลกเปลี่ยนกับสินค้าของ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ต.ค. 2552	18	6466	5

พม่า จากนั้นก็นำมาจำหน่ายที่ร้านค้าบริเวณถนนท่าแพ

ถนนท่าแพเชียงใหม่ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ถนนต้าแป” เป็นย่านการค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่มาตั้งแต่อดีต แม้ว่าปัจจุบันจะมีแหล่งการค้าแห่งใหม่เกิดขึ้นมากมายทั่วเมือง แต่ชื่อเสียงและมนต์เสน่ห์แห่งถนนท่าแพยังคงไว้ซึ่งกลิ่นอายของถนนสายการยุคโบราณเสมอมา ในสมัยก่อนร้านค้าสองฟากถนนเป็นของชาวพม่า ซึ่งเปิดขายสินค้าจำพวกเสื้อผ้า โดยทางร้านจะนำเสื้อผ้าออกมาแขวนห้อยอยู่หน้าร้านเป็นแถว ใน

ช่วงเมื่อกว่า 80 ปีที่แล้ว บนถนนสายต่างๆ ของเชียงใหม่ ผู้คนจะนิยมเดินทางด้วยการเดิน ส่วนการใช้รถจักรยาน หรือ รถมoped จะมีน้อยมากนอกเสียจากคนมีเงินมีฐานะจะนิยมใช้รถจักรยานเท่านั้น ส่วนรถยนต์แทบไม่มีให้เห็นเลย ส่วนใหญ่จะเป็นพวกเจ้านาย คหบดี ดังนั้นสมัยก่อนหากใครมีรถจักรยานปั่นโซว์ก็นับเป็นเรื่องเท่อย่าบอกใคร...

หนังสือของบุญเสริม สาตราภัยชื่อ “ลานนาไทยในอดีต” ซึ่งมีภาพเก่าของถนนท่าแพ เป็นภาพที่หาดูได้ยากในปัจจุบัน ในหนังสือดังกล่าวพูดถึงถนนท่าแพว่า บริเวณสองข้างทางของถนนท่าแพจะนิยมขายเสื้อผ้าซึ่งเป็นร้านค้าของชาวพม่า ส่วนในภาพที่เห็นผู้หญิงขี่รถจักรยานสองล้อคือบริเวณที่

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2555/ 00025

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ต.ค. 2552	18	6466	5

เป็นห้างต้นตรากันในปัจจุบัน ถัดไปอีกเล็กน้อย
จะสังเกตเห็นว่าตรงนั้นมีตรอกแคบๆ มีรั้วไม้สละ
ลายอยู่หัวมุมบ้านไม้ชั้นเดียว บ้านหลังนี้ต่อมา
กลายเป็นโรงหนังมีชื่อของเชียงใหม่ชื่อ “โรงหนัง
ดงเฮง” ต่อมาก็ได้กลายเป็นโรงยาฝิ่น มีคอกขี้ยา
ระดับเถาแก่ เจ้าสัว อาเสี้ย อาแปะ แม้กระทั่ง
กุลิจับกังเข้าไปสูบฝิ่นในโรงฝิ่นแห่งนี้เป็นจำนวน
มาก จนกระทั่งสมัย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
อดีตนายกรัฐมนตรีได้สั่งให้มีการเลิกสูบฝิ่นทั่ว

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 29 ต.ค. 2552	ปีที่ 18	ฉบับที่ 6466	หน้า 5
------------------------------------	------------------------	-------------	-----------------	-----------

ประเทศ โรงผืนแห่งนี้
จึงได้เลิกกิจการ

ช่วงเมื่อกว่า
80 ปีที่แล้ว บนถนน
สายต่างๆ ของเชียงใหม่
ผู้คนจะนิยมเดินทาง
ด้วยการเดิน ส่วนการ
ใช้รถจักรยาน หรือ รถ
ถีบ จะมีน้อยมากนอก
เสียจากคนมีเงินมีฐานะ
จะนิยมใช้รถจักรยาน
เท่านั้น ส่วนรถยนต์

แทบไม่มีให้เห็นเลยส่วนใหญ่จะเป็นพวกเจ้านาย คหบดี ดังนั้นสมัยก่อน
หากใครมีรถจักรยานปั่นไต่ไต่เป็นเรื่องเพ้อฝันบอกใคร...

ส่วนอีกภาพหนึ่งก็เป็นภาพถ่ายถนนท่าแพ สันนิษฐานว่าถ่าย
จากบริเวณทางม้าลายใกล้กับห้างต้นตราภรณ์ และน่าจะเป็นคนละสมัย
กันกับภาพแรก ระยะเวลาต่างกันไม่มากนักคงไม่เกิน 10 ปี ซึ่งถ้าสังเกต
ให้ดีจะเห็นราวสะพานแม่ช่าอยู่ด้านหลังของผู้หญิงสองคนซึ่งเดินอยู่ตรง
กลางภาพ สมัยนั้นสะพานแม่ช่าสร้างด้วยไม้ ส่วนร้านค้าสองฟากถนน
เป็นโรงแถวไม้ชั้นเดียวหลังคามุงกระเบื้องดินเผาซึ่งเป็นที่นิยมในสมัยนั้น
นอกจากนั้นบริเวณใต้ต้นไม้ใหญ่ในภาพเดียวกัน จะเห็นศาลาประตู่หน้า
วัดแสนฝางเป็นเงาตะคุ่ม ด้านตรงข้ามกับศาลาวัดแสนฝางก็คือบริเวณโรง
ภาพยนตร์ศรีวิศาล ซึ่งเป็นโรงหนังที่ทันสมัยที่สุดในสมัยนั้น ปัจจุบันได้
เลิกกิจการไปแล้วหลังจากที่ได้มีโรงหนังเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในเชียงใหม่
ส่วนริมทางเท้าใกล้กับผู้หญิงสองคนจะเห็นคล้ายกับถังวางอยู่ ไม่ใช่ถัง
ขยะแต่เป็น “ก๋วยหวาย” หรือกระบุงหวายสำหรับใช้ใส่ของเดินทางไกล
สมัยก่อนไม่มีกระเป๋าดูเหมือนเวลาชาวบ้านจะนำสินค้าไปขายยังต่างเมือง
ก็จะนำก๋วยหวายนี้ใส่สินค้าแล้วบรรทุกบนหลังวัวหรือหลังม้า

ก๋วยหวายนี้เป็นกระบุงสานด้วยหวายรูปสี่เหลี่ยม ข้างบนมีฝา
ปิดเปิดได้ เมื่อเวลาเปิดฝาดูออกจะมีชั้นตะแกรงสานด้วยไม้ไผ่อย่างบาง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	29 ต.ค. 2552	18	6466	5

สำหรับวางสิ่งของเบ็ดเตล็ด ก๋วยเตี๋ยวจะมีน้ำหนักเบาและทนทานมาก ส่วนตรงข้ามก๋วยเตี๋ยวจะเห็นคอกสี่เหลี่ยมล้อมตันมะฮอกกานี ซึ่งเพิ่งปลูกได้ไม่นาน

หลังจากนั้นมาถนนท่าแพก็มีความเจริญขึ้นตามลำดับร้านค้าที่เคยเป็นโรงไม้ชั้นเดียวก็เปลี่ยนมาสร้างด้วยอาคารพานิช 2 ชั้น และมีพ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งร้านค้าจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จนชื่อเสียงของถนนท่าแพกลายเป็นถนนสายการค้าที่สำคัญของเมืองเชียงใหม่ แต่เมื่อเมืองเชียงใหม่มีเจริญมากยิ่งขึ้นมีพ่อค้า นักธุรกิจเดินทางเข้ามาค้าขายในเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ย่านการค้าของเชียงใหม่จึงกระจายออกไปอยู่ทั่วเมือง ความสำคัญของถนนท่าแพก็ลดลง อย่างไรก็ตามแม้ว่าถนนเศรษฐกิจและการค้าของเชียงใหม่จะมีมากขึ้น แต่เสน่ห์ของถนนท่าแพในความทรงจำของคนยุคก่อนก็คือถนนแห่งการค้าสายแรกในยุครุ่งเรืองของเชียงใหม่

เอกสารและภาพประกอบ

ลานนาไทยในอดีต โดยบุญเสริม สาดรากัย

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th